

Paraninfo

Sostenibilitat aplicada al sistema productiu

Editorial: Paraninfo

Autor: PEDRO ANTONIO TÍSCAR OLIVER

Clasificación: Ciclos Formativos >
Transversal

Tamaño: 21 x 27 cm.

Páginas: 218

ISBN 13: 9788428369183

ISBN 10: 8428369186

Precio sin IVA: No disponible

Precio con IVA: No disponible

Fecha publicacion: 30/08/2024

Sinopsis

Si el planeta no funciona, la humanitat deixa de progressar.

Aquest llibre desenvolupa els continguts del mòdul professional de Sostenibilitat Aplicada al Sistema Productiu, present en tots els Cicles Formatius de Formació Professional.

Sostenibilitat aplicada al sistema productiu s'ha redactat de manera clara i rigorosa. Exposa objectivament els problemes ambientals i socials que afronta la humanitat com a resultat de la preponderància d'un sistema productiu (lineal) que sobrepassa els límits del planeta Terra, la nostra única llar. Cada cop resulta més clar que els reptes ambientals i socials presenten riscos, però també oportunitats, per a les inversions econòmiques, per la qual cosa els aspectes ambientals, socials i de governança han guanyat una rellevància extraordinària entre els governs i els grups d'interès de les empreses. D'aquesta manera, la transició cap a una economia verda i circular constitueix el paradigma del sistema productiu actualment i, tot això, sota el paraigua de l'Agenda 2030, que expressa el compromís de les 193 nacions representades a l'ONU amb la creació d'un benestar durador per a tota la humanitat.

Les unitats del llibre compten amb nombrosos i variats recursos per consolidar els coneixements sobre sostenibilitat que els futurs tècnics hauran d'aplicar en el seu exercici professional:

- Reptes professionals.
- Casos pràctics proposats i resolts.
- Gran quantitat d'il·lustracions, taules i quadres explicatius.
- Requadres amb multitud de curiositats sobre els continguts.
- Activitats proposades per resoldre al llarg de les unitats.
- Mapes conceptuals al final de cada unitat per repassar.

- Activitats de comprovació tipus test, activitats d'aplicació i ampliació a totes les unitats.
- Enllaços web d'interès.

L'autor, **Pedro Antonio Tíscar Oliver**, és enginyer tècnic forestal i doctor en Biologia. Ha treballat com a gestor al Parc Natural de Cazorla, Segura y Las Villas (Jaén), abans de traslladar-se al Centre de Capacitació i Experimentació Forestal de Cazorla per ensenyar Gestió Forestal i Botànica Agronòmica. També investiga temes relacionats amb l'ecologia forestal, la conservació de la biodiversitat i la gestió forestal sostenible. Sobre aquest darrer tema, ha dirigit diversos cursos a la Universitat Internacional d'Andalusia. A més, és autor d'altres títols de formació publicats per aquesta editorial.

Índice

Unitat 1. Del desenvolupament sostenible a la sostenibilitat: Agenda 2030 i objectius de desenvolupament sostenible

- 1.1. Context històric en què apareix el concepte de desenvolupament sostenible
    - 1.1.1. El deteriorament mediambiental
    - 1.1.2. L'informe El nostre futur comú
  - 1.2. El sistema productiu clàssic: l'economia de mercat i la globalització
    - 1.2.1. La llei d'oferta-demanda i l'economia de mercat
    - 1.2.2. La regulació imperfecta del mercat
    - 1.2.3. Un mercat a escala global
    - 1.2.4. Els problemes de la globalització
  - 1.3. La petjada ecològica
    - 1.3.1. Definint petjada ecològica
    - 1.3.2. Un impacte desigual entre països
    - 1.3.3. La petjada ecològica és el resultat de sumar diverses petjades
  - 1.4. De la definició de desenvolupament sostenible a la sostenibilitat del sistema productiu
    - 1.4.1. Recursos renovables i no renovables
    - 1.4.2. Què és l'explotació sostenible dels recursos naturals?
    - 1.4.3. Les tres dimensions del desenvolupament sostenible
    - 1.4.4. L'economia com a subsistema del planeta Terra
  - 1.5. Marcs internacionals relatius a la sostenibilitat del sistema productiu
    - 1.5.1. Marcs per conservar la biodiversitat, el clima i els drets socials
    - 1.5.2. La Conferència Rio +20 en l'origen de l'Agenda 2030.
  - 1.6. L'Agenda 2030 i els objectius de desenvolupament sostenible
    - 1.6.1. Els ODS són universals
    - 1.6.2. Objectius, metes i indicadors de l'Agenda 2030
    - 1.6.3. Els ODS estan interrelacionats
  - 1.7. L'impacte de la COVID-19
- Casos pràctics
- Mapa conceptual
- Activitats finals
- Enllaços web d'interès

Unitat 2 Reptes ambientals recollits a l'Agenda 2030

Repte professional

2.1. Reptes ambientals i futur

2.2. Repte 1: combatre el canvi climàtic i els seus efectes

2.2.1. El canvi climàtic i el seu impacte sobre les persones i els sectors productius

2.2.2. Mesures per combatre el canvi climàtic

2.2.3. Com descarbonitzar el sistema productiu?

2.2.4. Quin ODS té relació amb aquest repte i com se'n pot reduir l'impacte?

2.3. Repte 2: produir energia assequible i no contaminant

2.3.1. La importància de l'electricitat en la vida: com impacta la seva producció sobre les persones i els sectors productius?

2.3.2. Produir electricitat sense cremar combustibles fòssils

2.3.3. Quins ODS tenen relació amb aquest repte?

2.4. Repte 3: revertir la desforestació i els processos de desertificació

2.4.1. La destrucció dels boscos i l'avenç dels deserts

2.4.2. El procés de desertificació a Espanya

2.4.3. Quin ODS té relació amb aquest repte?

2.5. Repte 4: conservar la biodiversitat

2.5.1. La biodiversitat està en risc

2.5.2. Com afecta la desaparició de la biodiversitat a les persones i a l'economia?

2.5.3. Quin ODS té relació amb aquest repte?

2.6. Repte 5: gestionar l'aigua de manera sostenible 5

2.6.1. L'aigua a Espanya

2.6.2. Quin ODS té relació amb aquest repte?

2.7. Repte 6: aconseguir que les ciutats siguin espais sostenibles

2.7.1. Gestionar la contaminació i els residus urbans

2.7.2. Quin ODS té relació amb aquest repte?

2.8. Repte 7: conservar el mar

2.8.1. El Tractat Global dels Oceans

2.8.2. Quin ODS té relació amb aquest repte?

2.9. Repte 8: produir i consumir de forma sostenible

2.10. Els límits planetaris

Casos pràctics

Repte professional

Mapa conceptual

Activitats finals

Enllaços web d'interès

Unitat 3. Reptes socials recollits a l'Agenda 2030

Repte professional

3.1. Tots els ODS estan interrelacionats

3.2. Repte 1: evitar la superpoblació del planeta

3.2.1. La petjada ecològica estima la capacitat de suport de la Terra

3.2.2. Tots els ODS preveuen la superpoblació del planeta

- 3.2.3. Com es pot reduir l'impacte de la superpoblació?
- 3.2.4. La controvèrsia sobre el control de la natalitat
- 3.3. Repte 2: frenar el despoblament de les àrees rurals
  - 3.3.1. Causes del despoblament rural
  - 3.3.2. Conseqüències del despoblament rural
- 3.4. Repte 3: garantir la salut i el benestar a totes les edats
  - 3.4.1. La salut i l'estat del benestar
- 3.5. Repte 4: aconseguir la seguretat alimentària 3
  - 3.5.1. La distribució dels aliments i els interessos comercials
  - 3.5.2. Opcions per aconseguir la seguretat alimentària
- 3.6. Repte 5: promoure l'ocupació i garantir l'educació
  - 3.6.1. Precarietat laboral, desocupació i desigualtat
  - 3.6.2. Educació de qualitat i ocupació
- 3.7. Repte 6: posar fi a la pobresa i la desigualtat econòmica
- 3.8. Repte 7: assolir la igualtat de gènere
- 3.9. No deixar ningú enrere: pau i aliances per assolir els objectius
- 3.10. Educar ambientalment la ciutadania

Casos pràctics

Repte professional

Mapa conceptual

Activitats finals

Enllaços web

Unitat 4. Economia verda i circular

Repte professional

- 4.1. Economia lineal
  - 4.1.1. Definició d'economia
  - 4.1.2. Característiques i etapes del sistema productiu imperant
  - 4.1.3. Exemples i efectes de la globalització econòmica
  - 4.1.4. Economia lineal i cultura d'usar i llençar
- 4.2. Els colors de l'economia
  - 4.2.1. Orígens de l'economia verda
  - 4.2.2. Economies de tots els colors
- 4.3. Economia verda i desenvolupament sostenible
- 4.4. Transformant l'economia lineal en economia circular
  - 4.4.1. Les nou erres (9R) de la sostenibilitat
- 4.5. Economia circular
  - 4.5.1. Estratègies i principis d'economia circular
  - 4.5.2. Cicles de l'economia circular
- 4.6. Beneficis de l'economia verda i circular davant del model clàssic de producció
  - 4.6.1. Dificultats per implementar l'economia circular
  - 4.6.2. Estratègia Espanyola d'Economia Circular
  - 4.6.3. Economia circular i desenvolupament sostenible

4.7. Ecodisseny de productes i serveis

4.7.1. Principis de l'ecodisseny

4.7.2. Normes ISO relacionades amb l'ecodisseny

4.8. Anàlisi del cicle de vida dels productes

4.9. Exemples inspiradors de productes i serveis d'economia circular

Casos pràctics

Repte professional

Mapa conceptual

Activitats finals

Enllaços web d'interès

Unitat 5. Inversió socialment responsable, criteris ASG i plans de sostenibilitat per a empreses

Repte professional

5.1. De la responsabilitat social corporativa als plans de sostenibilitat i la inversió socialment responsable

5.1.1. La importància de la imatge per a les empreses

5.1.2. La responsabilitat social corporativa de les empreses

5.1.3. Evolucionant cap a una estratègia de sostenibilitat

5.1.4. Inversió socialment responsable

5.2. Criteris ASG

5.2.1. Criteris ambientals

5.2.2. Criteris socials

5.2.3. Criteris de governança

5.3. Criteris ASG i inversió sostenible. Riscos i oportunitats que representen els ODS

5.3.1. Reportant els compromisos ASG adquirits

5.3.2. El paper de les agències de qualificació

5.4. Plans de sostenibilitat per a empreses

5.4.1. Anàlisi de materialitat

5.4.2. Objectius

5.4.3. Plans d'acció

5.4.4. Indicadors d'acompliment

5.4.5. Implementació i seguiment periòdic del pla de sostenibilitat

Casos pràctics

Repte professional

Mapa conceptual

Activitats finals

Enllaços web d'interès

Unitat 6. Informes i certificacions de sostenibilitat per a empreses

Repte professional

6.1. Informes de sostenibilitat per a empreses

6.1.1. Continguts de l'EINF

6.1.2. Estructura de l'EINF

6.1.3. Indicadors clau de resultats no financers

6.1.4. Signatura, presentació i verificació de l'EINF

6.2. Etiquetes ecològiques

6.2.1. Tipus d'ecoetiquetes

6.3. Certificació de la sostenibilitat

6.3.1. Fases d'un procés de certificació

6.3.2. Certificació mitjançant estàndards ISO. La norma ISO 14001

6.3.3. Reglament EMAS

6.3.4. Sistemes de certificació de gestió forestal sostenible

6.4. Legislació ambiental

6.4.1. Estructura jeràrquica de la legislació

6.4.2. Normativa ambiental rellevant per a la sostenibilitat del sistema productiu

6.4.3. Normativa sobre avaluació ambiental

Casos pràctics

Repte professional

Mapa conceptual

Activitats finals

Enllaços web d'interès

Paraninfo Colombia Calle José Abascal, 56 (Utopicus). Oficina 217. 28003 Madrid (España)

Tel. (+34) 914 463 350 Fax

clientes@paraninfo.co www.paraninfo.mx